

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۳/۱۷

سلطان جان کلیوال

«خپله ژبه هم قلا ده هم بلا»

دا د پښتو ژبې یو داسې مثل دی چې د ټولو هغو کسانو د پاره کارول کيږي چې د خپلې وینا سره اختیاط نه کوي، حالات سم نه پیژني، بی له مشورې او یا د عوامو خبره بی خلطی فایر کوي او یا هم اپلتي وایي. دا سی څه یی له خولې نه راوځي چې بیا وروسته پښیمانه وی او د مصیبتونو د باران سره مخامخ وی، خو وخت له وخته تیروي او بیا نه پښیمانی گټه لری او نه بل کوم تدبیر کار ورکوي .

خبره نه اوږدوم، په دی روانو حالاتو کی خو ټوله دنیا د کرونا د وایروس سره په جگړه اخته ده او داسی له خطرېه ډکه جگړه ورته ویل کيږي چې ورو ورو د بیلو هیوادونو او په هیواد کی د ننه د ښارونو او د کلیو تر منځ هم بیلوالی راولی او انسانی اړیکې په پرله پسې توگه کمزوری کوي. دا خو یو نړیوال آفت دی او ټوله دنیا یی د مخنیوی د پاره هلی ځلی کوي، چې زموږ غریبه ، ناداره، دردیلي او غم زیلی ټولنه هم پکې را گیر او ورسره لاس و گریوان ده. هیله هم شته چې دا آفت به ژر رفع شی. خو... افسوس چې زموږ ټولنه په نورو داسی ناروغیو اخته ده چې د علاج چاره یی بی له خالق لایزال نه د بل چا سره ځکه نشته چې :

روغه جوړه خو امریکا په خپل په لاس کی نیولی ده چې هر ډول یی خوښه وی هماغه ډول به یی راولی. ځکه هغوی وایي چې جنگ مونږه پیل کړی او مونږ یی ختموو، که څوک خوښ وی که ناخوښ .

انتخابات ډاکتر اشرف غنی په لار واچول. نژدی شل تنه د ریاست جمهوری چوکی ته کاندید شول. هر ټکټ د دی د پاره چې د رایې ورکونکو توجه ځانته راوړوي یو داسی نوم چې د دوی په نظر به دخلکو خوښ شی ځانته غوره کړ. د اشرف غنی ټیم ځانته د « دولت ساز ټیم» نوم ورکړ او مهم شعار یی داو چې « حساب ورکوي او حساب اخلو». د عبدالله عبدالله په مشرۍ ټیم ځانته د «ثبات و همگرایي» نوم غوره کړ. همدارنگه نور ټیمونو هم بیلابیل نومونه او غوښتن شعارونه ځانته و ټاکل او د مبارزې میدان ته را و وتل .

زه نه غواړم چې د انتخاباتو په سوچه والی یا جعلی توب باندی خبری وکړم. زه غواړم په لنډه توگه د ډاکتر محمد اشرف غنی په مشرۍ د دولت ساز ټیم په دی شعار چې «حساب ورکوي او حساب اخلو» باندی لنډه رڼا واچوم . (نوټ: د دی ټیم په نوم باندی می د ۲۰۱۹ کال د جون د میاشتې په ۳۰ مه نیټه خپل نظر وړاندی کړی دی دلته ورباندی څه نه لیکم)

غواړم د دی شعار چې «حساب ورکوي او حساب اخلو» په اغیزو باندی یو څو ټکی تاسو درنو دوستانو سره شریک کړم .

مونږ ټولو ته دا خبره بیحی روښانه ده کله چې، په ۲۰۰۱ م کال کی د امریکا له خوا په قهر او غضب سره د طالبان دولت سقوط شو نو د (بن (په غونډه کی نوی موقت دولت په مجموع کی د شمالی ټلوالی او د څو محدودو په غرب کی د اوسیدونکو افغانان نه د حامد خان کرزی په مشرۍ جوړ شو. په همدی دری کلنه دوره کی د افغانستان د بیا جوړونې په نوم د امریکا او نوری نړۍ هیوادونو په سلونو څه چې د زرونو ملیونو ډالرو په شمیر پیسې افغانستان ته ور انتقال کړلی. د دی تلو پیسو دری سلنه هم د افغولس د گټی د پاره و نه کاریدی، له نیمایي زیاتی د همدی مرسته کونکو د مفسدینو له خوا او تر ۴۷ سلمه برخه یی د افغان چارواکو له خوا په خپلو منځو کی و ویشلی شوی . مونږ ته را یاد دی چې د امریکا جمهور رئیس بارک اوباما د حساب د تصفیې د پاره د یوه مشهور محاسب په مشرۍ (همدا شیبه یی نوم رانه هیر دی) یو هنت هلته ولیره. دی هیئت نژدی شپږ میاشتی هلته

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنیت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

کار وکه خو هیڅ ډول تصفیه یی و نه شوه کولی بیرته امریکا ته لار او کانگرس ته یی و ویل چی د پیسو د مصرف هیڅ اسناد وجود نه لری مونږ بڅبښنه غواړو او دا کار نه شو کولی .

هلته ورغلی پیسی د همدی ښاغلو په منځ کی چی ټول لوړ پوری دولتی چارواکی ول او اوس د ښاغلی ډاکټر عبدالله عبدالله په مشرۍ د (ثبات او همگرایی) په ټیم کی سره راټول شوی دی، حیف ومیل شوی چی هر یو یی اوس د نړۍ په سویه په میلیونرانو کی شمیرل کیږی .

اصلی خبره می دا کوله چی ډاکټر اشرف غنی که چیری په خپل څنگ کی یو څه تجربه کار او د خپلی ټولنی په ټولنیز جوړښت باندی باخبر کسان په څنگ کی لرلی نو کله به یی هم داسی شعار چی «حساب اخلو او حساب ورکوو» نه وی ورکړی. ځکه: اول خو دا دومره اسان کار نه دی چی داسی یو ناتوانه دولت دی عملی بڼه ورکړلی شی او بل ، د همدی شعار ویره وه چی د جناب کرزی د واکمنی او ورسره د ملی ښووالی د ناکامی واکمنی د دوری گڼ شمیر غداری او مفسدی څیری چی ټول ملت یی پیژنی د ډاکټر عبدالله په شاوخوا راټول شول او په دی توگه یی خپلی مبارزی ته ادامه ورکړه چی که ممکنه وی قدرت د دوی لاس ته ور شی او د حساب ورکولو نه خلاصون و مومی . همدارنگه د دی غلو یوه کوچنی برخه خپله د ډاکټر غنی نه هم په دی هیله را تاو شول چی که بیا قدرت د غنی لاس ته ورشی، تر یوه حده به د خپلو غدارو ملگرو سره د محاسبی په وخت کی مرسته وکړی .

زما په اند د « نه یی منم» خبره هم د همدی حسابی شعار له کبله حتی د انتخاباتو نه د مخه لا د دوی په خوله کی تاویدله را تاویدله .هماغسی وشول .د ټاکنو نتیجه یی و نه منله په خپل سر او خپله خوښه یی موازی حکومت اعلان کړل . امریکای هم دی ته اړویستلی ده چی غنی باید په دولت کی ورته درنه برخه ورکاندی او که نه نو نه یی منی .طالبان هم ټول هغه قدرت بیرته له امریکا نه غواړی چی ورته اخستی و. اوس نو د غنی دولت ساز ټیم په څو جبهو کی باید وجنگیری :د کرونا د وایروس په وړاندی، د عبدالله د ملی مشارکت د حکومت په وړاندی، د طالبانو سره د سولی د پروسی د بریالیتوب په لاره کی او په لسگونو نورو مرئی او نامرئی جبهو کی . نو ایا داسی شعار د هوښیارو کار گنلی شو؟ وروستی خبره می داده چی جناب ډاکټر محمد اشرف غنی صاحب باید په دی و پوهیږی چی افغانستان نه کوم پوهنتون دی چی تاسو پکی میتودیک درس ورکړی او موفقیت تر د لاسه کړی، نه کوم بانک دی چی د یوه منظم پلان له مخی پانگه په کار واچوی. دا یو هسی هیواد دی چی وگری یی سهار یو ډول عادتونه لری، غرمه بل ډول، ماینام بل ډول او د شپی بل ډول. که تاسو غواړی چی په افغانستان کی په بری سره زعامت وکړی نو یوه ورځ د متعلیمینو او محصلینو سره کښینه او خبری یی واوره، یوه ورځ د ښونکو او استادانو سره، یوه ورځ د کسبگرو او دهقانانو سره، یوه ورځ د دین د علماوسره، یوه ورځ د قومی مشرانو سره او یوه ورځ د مزدورانو سره کښینه او غور ورته کیږده چی څه درته وایی .بی له دی میتود په دی هیواد کی بل هیڅ میتود کار نه ورکوی او لکه د ټولو پخوانیو زامدارانو په څیر به تاسو هم یو ناکام او حتی بد نام واکمن یاد شی. وطن په خبرو او په قهر او په شعارونو نه جوړیږی ، سم او عملی تدبیر غواړی .نوره مو خوښه قدرمن جمهور رئیس صاحب او د جمهور رئیس د ټیم ښاغلو ملگرو .

دا هم مه هیروی چی «خپله ژبه هم قلا ده هم بلا» پای .